

Håndakt

Arrangement: Teknisk gennemgang af væsentlige konventioner på udlændingeområdet
Hvornår: 18. juni 2024

**Udlændinge- og
Integrationsministeriet**

Asyl- og Visumkontorets oplæg til brug for teknisk gennemgang af væsentlige konventioner på udlændingeområdet

Flygtningekonventionen

27. maj 2024

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Sags nr. 2024 - 9046
Akt-id 2717031

1. [Den omfattede gruppe]

Efter flygtningekonventionen betragtes en person som flygtning – og dermed som omfattet af konventionen – såfremt den pågældende befinder sig uden for sit hjemland som følge af en velbegrundet frygt for forfølgelse på grund af sin race, religion, nationalitet, sit tilhørsforhold til en særlig social gruppe eller sine politiske anskuelser.

Det kan være vanskeligt at definere præcist, hvad der falder under kategorien ”særlig social gruppe”. Men efter praksis kan der f.eks. være tale om forfølgelse på baggrund af køn eller seksualitet.

Udlændinge omfattet af flygtningekonventionen meddeles i Danmark opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 1.

Udlændinge, der ikke er omfattet af flygtningekonventionen, men som må anses for at have behov for beskyttelse i henhold til EMRK, meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 2 eller 3.

Det kan f.eks. være i tilfælde, hvor der er et beskyttelsesbehov grundet en individuel æresrelateret konflikt, som normalt vil

falde uden for kategorierne i flygtningekonventionen. Derudover vil et beskyttelsesbehov, der ikke er begrundet i udlændingens individuelle forhold, men i den generelle sikkerhedsmæssige situation i hjemlandet, falde uden for flygtningekonventionen.

2. [Flygtningekonventionens rettigheder]

Flygtningekonventionen indeholder en række rettigheder for de omfattede personer.

Dette omfatter bl.a. bestemmelser, der har til formål at sikre, at flygtninge ikke diskrimineres i forhold til generelle frihedsrettigheder samt adgangen til uddannelse, arbejdsmarkedet og sociale ydelser.

Derudover sikrer konventionen bl.a. flygtnings adgang til at få udstedt identitetsdokumenter og rejselegitimation.

3. [Flygtningekonventionens forbud mod refoulement]

Den vigtigste af flygtningekonventionens rettigheder er forbuddet mod refoulement, som bl.a. også udtrykkes i EMRK artikel 3, og som Justitsministeriet allerede har været inde på. Efter flygtningekonventionen må ingen stat således udvise eller afvise en person ved grænsen, hvis den pågældende herved risikerer forfølgelse som omfattet af konventionen.

I modsætning til EMRK er refoulementsforbuddet i flygtningekonventionen ikke absolut.

Det betyder, at en flygtning, der må anses for en fare for landets sikkerhed, eller som efter dom for en særlig farlig forbrydelse må betragtes som en fare for samfundet, ikke er beskyttet af konventionen. Den pågældende vil dog være beskyttet af EMRK og det absolutte refoulementsforbud, der fremgår af EMRK.

4. [Ophør af flygtningestatus]

Under visse omstændigheder kan rettighederne efter flygtningekonventionen ophøre. Det kan f.eks. være, hvis det oprindelige grundlag for at tildele flygtningestatus ikke længere er til stede på baggrund af ændringer af situationen i hjemlandet. I et sådan tilfælde vil ophøret af flygtningestatus kunne indebære, at udlændingens opholdstilladelse i Danmark inddrages eller nægtes forlænget.

Det er i lyset af flygtningekonventionen en betingelse for at inddrage eller nægte at forlænge en opholdstilladelse, at der er sket fundamentale, stabile og varige ændringer i hjemlandet.

Disse særlige betingelser gælder ikke for udlændinge, der alene har krav på beskyttelse efter EMRK. I forhold til vurderingen af om en opholdstilladelse for denne gruppe kan inddrages eller nægtes forlænget, er det derfor alene afgørende for den asylretlige vurdering, om udlændingen aktuelt må anses at risikere forhold omfattet af EMRK artikel 3.

5. Flygtningekonventionens betydning for udvisning og udsendelse

Flygtningekonventionen har også betydning for spørgsmålet om udvisning og udsendelse. Hvis en udlænding med asyl udvises af Danmark ved dom, vil den pågældendes opholdstilladelse automatisk bortfalde. Dette gælder, uanset hvilken opholdstilladelse der er tale om.

På baggrund af kompetencefordelingen mellem de danske domstole og udlændingemyndighederne tager domstolene i forbindelse med sager om udvisning imidlertid ikke stilling til asylrelaterede spørgsmål.

Dette indebærer bl.a., at domstolene ikke tager stilling til, om den faktiske udsendelse af udlændingen vil være i strid med flygtningekonventionens og EMRKs forbud mod refoulement.

Forud for en udsendelse af den pågældende vil udlændingemyndighederne derfor skulle tage stilling til, om en udsendelse vil være i strid med refoulementsforbuddet.

Hvis udlændingen ikke kan udsendes grundet forbuddet mod refoulement, vil udlændingemyndighederne skulle tage stilling til, om den pågældende er udelukket fra at blive meddelt opholdstilladelse. En udlænding, der efter en dom om udvisning er meddelt et indrejseforbud, kan ikke meddeles opholdstilladelse, medmindre særlige grunde taler derfor.

For udlændinge omfattet af flygtningekonventionen skal vurderingen heraf foretages i overensstemmelse med flygtningekonventionen. Det indebærer, at en udlænding alene kan udelukkes fra opholdstilladelse, såfremt den pågældende har begået en særlig farlig forbrydelse og må betragtes som en fare for samfundet.

Hvis udlændingen er udelukket fra at få en opholdstilladelse, men refoulementsforbuddet er til hinder for, at der kan ske udsendelse, vil den pågældende være henvist til såkaldt tålt ophold.